

Szemle

Összeállította: Gál Ferenc

A kormány 1981-ben hirdette meg az elektronikai Központi Fejlesztési programot (EKFP), amelyben kitüntetett szerepet szánt az alkatrészgyártás fejlesztésére.

Az élet bebizonyította, hogy kevés pénz jutott a program megvalósítására — mondja Nemeskéry Iván, a Magyar Híradástechnikai Egyesülés igazgatója. Harminc-negyven ezer féle alkatrészre van szükség a berendezések elkészítéséhez. Magyarország ezt a palettát gazdaságosan nem tudja gyártani. Az iparág 1984-ben 10—12%-kal fejlődött, s ennek hatására az alkatrész-éhség is kieleződött. Magyarországon öt vállalat — Mikroelektronikai Vállalat, Híradástechnikai Anyagok Gyára, Kontakta, Remix, Kőbányai Porcelángyár — gyárt fő profilban alkatrészt. Ezek összességében nem tudják kielégíteni az ipar igényeit. A berendezést gyártók többet várnak a háttérpartól. Nemcsak a nyugat-európai színvonalától való 5—7 éves lemaradás okoz gondot, hanem, hogy mennyiségben is hiány van e termékekből.

Igen szegényes az alkatrész kínálat. A hazai gyártók nem tudnak lépést tartani a világpiaci fejlődésével, bár van egy-két nivós termékük, de ez kevés. Például most indul egy egészen új, úgynevezett felületszerelési technológia. Az előrejelzések szerint a 90-es években a készülékek felét ily módon készült részegységekkel látják el. Erre a kultúrára fel kell készülni, hiszen ez egészen más alkatrészeket igényel.

Az alkatrésztermelők — a pult másik oldalán — másként látják e gondokat. Az természetes, hogy a választék, amit kínálunk, szűkebb, mint amit az ipar igényel — mondja Sándory Mihály, a Mikroelektronikai Vállalat Vezérigazgatója.

A gazdaságos gyártáshoz két-három milliós szériára van szükség, ezres tételekre nem tudunk felkészülni. Például évente 20—22 millió IC-t, s mintegy 60 millió egyéb félvezetőt gyártunk. Termelésünk mintegy kétharmada exportra megy. A BNV-re elhoztuk a legkorszerűbb, úgynevezett berendezésorientált (BOÁK) áramköreinket — ezek színvonala az élenjárók között van. A BOÁK kínálata egyébként korszerűbb, mint amit a hazai felhasználók igényelnek. Az is igaz, hogy katalógus áramköreinknél fordított a helyzet. Az úgynevezett bipoláris technikában elismerem, hogy korszerűtlen a kínálatunk.

Tervezik-e a felületszerelési technológiára való felkészülést?

A következő két évben kívánjuk ezt a technikát fejleszteni. Világbankkölcsönrel szeretnénk ezt megvaló-

sítani, most készítjük pályázatunkat e témában. Az alkatrészgyártókat ért bírálatok ellenére ezek a vállalatok igen sokat fejlődtek az elmúlt években.

Például a Remix Rádiótechnikai Vállalat öt év alatt termelését 680 millió forintról 1,1 milliárdra emelte. A vállalat 200 millió forintos költséggel épített fel egy hibrid nyomtatott áramkörök előállító gyárat, melynek technológiáját egy francia cégtől vásárolták. A hagyományos alkatrészek — kondenzátorok, fémréteg ellenállások, fejlesztéséhez az OMBF-től és az Ipari Minisztériumtól kaptak 100—100 millió forintot. Csúcstechnológiát jelent a Siemens licenc alapján gyártott rétegekondenzátor, amelyben 80 világszabadalom testesül meg.

Göblös János a Remix műszaki igazgatója leginkább a már említett felületszerelési technológiáról beszél — Forradalmi változás előtt áll a nyomtatott áramkörök szerelési technológiája — mondja. Ehhez egy egészen új alkatrészgeneráció szükségeltetik. Ezeknek a részegységeknek a gyártása azonban még vágyálmaink között szerepel, elsősorban az anyagi lehetőségeink miatt. Az alkatrészgyártók az ehhez szükséges tőkét önmaguk nem tudják előteremteni.

(Kontakta Híradó, 1985. június)

Az elektronikai alkatrészek hazai gyártásának megoszlása értékesítés szerint (százalék)

	1980	1985	
		EKFP*	ténybecslés
Hazai felhasználás	73	77	77
Szocialista export	22	13	19
Tőkés export	5	10	4

Az elektronikai alkatrészek hazai felhasználásának megoszlása, származási forrás szerint (százalék)

	1980	1985	
		EKFP*	ténybecslés
Hazai gyártás	51	66	50
Szocialista import	16	14	17
Tőkés import	33	20	33

* Elektronikai alkatrészek és részegységek központi fejlesztési programjának előirányzatai.

(Heti világ gazdaság, 1985. október 3.)